

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő:
Dr. Olosz Lajos
Lapfőigazgató a
CORVIN
Lapkiadó R. T.

DÉLI HÍRLAP

A timisoreni tőr-
vényesek bej. sz. 83.
(Dos. No. 934/1938).
Alapította:
Dr. VUCHENICH
ENDRE
és **Dr. VARNAY**
ELEMÉR

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

Velikije Lukitól délre széles arcvonalon támad a Szovjet

Egy helyi betörés elrekesztésére folyamatban vannak a német ellenintézkedések
Ujabb német állásfoglalás a Vatikán helyzete ügyében
Feltűnő hirmagyarázatok Moszkva területi és politikai követeléseiről
Eden a londoni emigráns kormányok külügyminisztereivel tárgyal

A találgatások valóságos lavinája indult meg a nemzetközi sajtóban arra a hirre, hogy most már biztosan összeül Moszkvában a brit, amerikai és orosz külügyminiszterek értekezlete. A távirati irodák politikai vonatkozású jelentései legnagyobb részét ennek az értekezletnek előkészítéséről és valószínű tárgysorozataról szólnak. Az egyes lapok hirmagyarázatai sok érdekes részletkérdést vetnek fel, így a többi között a Szovjet balkáni követeléseit, a finn kérdést és a japán-orosz viszony várható alakulását. Londonban a Moszkvába készülõ Eden külügyminiszter az emigráns kormányok külügyminisztereivel tanácskozott, Washingtonban pedig az USA szenátusa titkos ülésen foglalkozott az Egyesült Államoknak a háromhatalmi értekezleten tanúsítandó magatartásával.

A külügyminiszterek értekezlete

A hírek szerint tegnap hivatalosan közölték, hogy Cordell Hull külügyminiszter utazik Moszkvába, hogy az Egyesült Államok képviselőjeként részt vegyen az angol-amerikai-szovjet értekezleten. A moszkvai talákozást a szovjet sajtó Washingtonban a külügyminiszterek értekezletének nevezte — Nagybritanniát Eden külügyminiszter, a Szovjetunió kormányát pedig Molotov külügyi népbiztos képviseli. A Fehér Ház közleményének kiadása előtt Roosevelt elnök a Szovjetunió új washingtoni nagykövétet fogadta és vele hosszasan tanácskozott. A szovjet nagykövetnek ez volt az első hivatalos látogatása Rooseveltnél. Gromyko is, Roosevelt is a kölcsönös együttműködés szükségességét hangsúlyozta s az amerikai sajtó — a hangsúlyt természetesen az együttműködés kölcsönösségére téve — szintén ezt domborította ki hirmagyarázataiban.

Miről lesz szó a külügyminiszterek értekezletén? Ez a következő kérdés, melyre a világ választ vár. Most, hogy hosszas huza-vona után ejdült az első kérdés, hogy hol tartják meg az értekezletet, a nemzetközi közvélemény fokozottabb érdeklődéssel fordul az oly hírforrások felé, melyek a lehetőség szerint tárgyjagos képet igyekeznek adni az angolzás és az orosz álláspontról. Tény, hogy az értekezletre éppen azért van szükség, mert a két álláspont között lényeges különbség mutatkozik. A különbség arányai nem ismeretesek, csak sejtethetők azokból a semleges hirmagyarázatokból, melyek a moszkvai találkozó előkészítése kapcsán a semleges sajtóban megjelentek.

Semleges sajtóhangok

Ismerendiben érdemes ideiktatni néhány semleges lapvéleményt, melyekből kitűnik, mily kényes kérdésekről kell London és Washington megbírtottjainak tárgyalniuk. A Stockholm Tidningen című svéd lap október 3-án azt írta, hogy katonai kérdésekben az angolzások sokkal hamarabb döntésre jutnának a Szovjettel, mint politikai célkitűzéseik tekintetében. Ezért a külügyminiszterek értekezletét talán megelőzhetné a vezérkarok együttes tanácskozása. Ugyanezen a napon az Aftonbladet című svéd lap londoni tudósítója azt táviratozta, hogy a külügyminiszterek értekezlete előtt Londonban a szövetséges kormányok képviselői leszögezik a háború után Németország irányában elfoglalt álláspontjukat. Megvitatják az orosz területi követeléseket is. Az Aftonbladet szerint Moszkva „biztonsági

övezetében” beletartozna Kelet-Lengyelország, a balti államok, Besszarábia és Finnország.

Október 4-én a „Bulls” úgynökség londoni távirati jelentése nyomán a svéd lapok arról adtak hírt, hogy a hármas értekezleten Németország szövetségeseinek jövő sorsát is megvitatják. Brit politikai körök azonban azon a véleményen vannak, hogy egységes politikai megállapodásra csak úgy juthatnak, ha mindenképp a finn front kérdését oldják meg. Más londoni jelentés szerint Cordell Hull az értekezleten részletesen kidolgozott tervet nyújt be az Oroszországgal való háború utáni együttműködésről. Hull javasolni fogja, hogy Moszkva, nemzetközi kapcsolatai alapján, fogadja el az erkölcsi igazságosság törvényét s ennek szellemében valamennyi nemzet jogának tiszteltetését. Az USA külügyminisztere egyben bejelenti, hogy a béke fenntartása érdekében Amerika résztvesz a háború utáni nemzetközi biztonság rendszerében. Hull a jövőben felmerülő konfliktusok békés uton történő megoldására is javaslatot tesz.

Ugyanezen a napon a Tribune de Genève című svájci lap a következőket írta: Egy kérdésben Moszkva sohasem fog engedni s ez az orosz befolyás megszilárdítása a Balti-tengertől a Balkánig.

A hisállamok sorsa

A kis szövetségekkel való bánásmódot illetően — írja egy másik svájci lap, a Neue Zürcher Zeitung — tagadhatatlan, hogy az angolszász kormányok és a Szovjet között véleménykülönbség áll fenn. Washington és London teljesen az Atlanti nyilatkozatban foglalt elvek vezérlék, következetesen hajlandóak arra, hogy a háborúban legyőzött népeknek sértetlenül visszaadják előbbi jogukat. A moszkvai kormány viszont nem ijekolja azt a szándékát, hogy feltétlenül ragaszkodni fog bizonyos területek bekebelezéséhez, jóllehet e területek, angol-amerikai vélemény szerint, független-

ségüket vagy önrendelkezési jogukat követelhetik.

A Svenska Morgenbladet című svéd lap abból a tényből, hogy a külügyminiszterek értekezlete Moszkvában ül össze s ezt megelőzően a Szovjet képviselője, Visinszkij helyettes külügyi népbiztos résztvesz a földközi-tengeri bizottság ülésén, Finnországhoz intézett figyelmeztetést olvas ki. Ugy látszik, Finnországnak közvetlenül Moszkvához kell fordulnia békeajánlatával, — állapítja meg a svéd lap.

Érdekes a La Suisse című svájci lap október 4-i számában megjelent londoni tudósítás is, melyet a többi között a Curenful című bucaresti lap is idéz. A brit politika széleskörű engedelményekre hajlandó Szovjet-Oroszország irányában a Balkánon, a balti államokban és Észak-Európában. London ez engedelmények jóváhagyására igyekszik rávenni az Egyesült Államokat is, — írja a svájci lap.

A politikai arcvonal

A területi követeléseken kívül Moszkva döntő befolyást akar Románia, Bulgária, Szerbia és Irán „baráti kormányai” fölött

Buenos-Aires. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Washingtonban nagyban folyának az előkészületek a szövetségesek külügyminisztereinek az előkészítésére. Ebből az alkalomból Seymour Berkson, a buenos-airesi Noticias Graficas című újság részére cikket írt, amelyben az értekezleten valószínűleg felmerülő követelésekkel foglalkozik.

Berkson ájtólag híreket, sőt részleteket kapott ezekről a követelményekről egy diplomatától, akinek a nevét azonban nem közli. E hírek szerint Sztalin követelni fogja a balti államok, Kelet-Lengyelország és Besszarábia bekebelezését a Szovjetbe. Ezen kívül követeli azt a finn területet, amely az 1940-ben Oroszország és Finnország között történt rendezésben Oroszországhé lett. A Kreml még biztosítani akarja döntő befolyását Románia, Bulgária, Szerbia és Irán baráti kormányai fölött.

OROSZ EGYHÁZI KÜLDÖTTSÉG UTAZIK PALESZTINÁBA

Mersina. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Jeruzsálemből származó értesülés szerint a Szovjet arra kérte a palesztinai brit hatóságokat, engedélyezzék egy szovjet „egyházi küldöttség” belépését Palesztinába. A küldöttség Szergiusz, az új moszkvai pátriárka vezeti.

LITVÁN LAP BORULATÓ VELEMÉNYE A BALTI ÁLLAMOK JÖVŐJÉRŐL

Kovno. (Rador) A német távirati iroda ismerteti a Lituania A:etis című lap cikket, amely azokkal a legkisebb követelések-

kel foglalkozik, amikkel Moszkva az angol-amerikai-szovjet értekezlet alkalmával lép majd fel. A legelső feltételek között lesz a Szovjetnek a balti államokra vonatkozó igénye. Tudjuk, mit várhatnak a Kremlettől, — írja a lap — de az a tény, hogy Anglia, amely állítólag valamennyi nemzet egyenlőségért küzd, s mégis eladja a balti államokat, hogy megmentsse saját kétségbeesett helyzetét — világosan mutatja a teendőket. Ha eddig az emigráns kormányok Moszkvá-

val szemben cseretárgyakként szerepeltek, akkor most a balti államok a „Judás-tallérokat” képviselik — írja a litván lap.

MAJSZKIJ HELYETTES KÜLGYI NÉPBIZTOS JERUZSÁLEMBEN

A n k a. (Tp.) Majszkij szovjet helyettes külügyi népbiztos, aki Angliából a Közel-Keleten át utazik vissza Moszkvába. Jeruzsálembé érkezett és néhány napig ott is marad.

A Wilhelmstrasse koholmányoknak minősíti a Vatikán intézett fasiszta támadásokról szóló híreket

Berlin. (Rador). Az angol és amerikai rádióknak azokkal az állításokkal kapcsolatban, melyek szerint a Vatikán, illetve a pápa cselekvési szabadságában akadályozzák s a fasiszta köztársasági párt súlyosan támadja a pápát, a Wilhelmstrassen megállapítják, hogy mindezek az állítások koholmányok; az a céljuk, hogy zavart keltsenek a katolikus

világban s a fasiszta köztársasági párt, valamint ennek szövetségesei ellen szót, s a hangulatot. A Wilhelmstrassen nyomakékosan hangsúlyozzák, hogy a pápa ellen semmiféle oly támadás nem történt, még rádióon keresztül sem, amely az angol-amerikai forrásból származó koholt híreknek alapot nyújtaná.

Fasiszta állásfoglalás Viktor Emánuel király nyilatkozatával szemben

Róma. (Europapress). Viktor Emánuel olasz király kijelentette, hogy ő a legutóbbi husz esztendő alatt csak esztendő volt a fasiszta kezében, tehát nem tehető felelőssé a fasiszta kormányzás tetteiről. Ezzel kapcsolatban az új köztársasági fasiszta párt most nyilatkozik egy cikkben, amely a közoktatásügyi minisztérium új lapjában a „Corrispondenza a Republicana”-ban jelent meg.

Ez a hatoldal cikk azt bizonyítja, hogy a király igen sok beszédben és po-

hárköszöntőjében, de önkéntesen, a maga akaratából is elfogadta és szívesen látta a fasiszmust. A király a Savoyai-ház legnagyobb érdemrendjével tüntette ki Mussolinit érdemeiért. Azonosította magát saját akaratával elhatározása szerint a Mussolini vezette fasiszmmal. Befejezésül a cikk kinyilvánítja azt a felfogást, hogy nem lehet Viktor Emánuel királyra vonatkoztatni azt a tést, amely szerint a király uralkodik, de nem kormányoz.

A brit külügyminiszter fontos megbeszélést tartott az emigráns kormányok külügyminisztereivel

Genf. (Tp). Az angol fővárosban székelő emigráns kormányok külügyminisztereit csütörtökön megbeszélésre hívták Eden angol külügyminiszterhez. Ezúttal nem a szokásos előzetes meghívás formájában, hanem telefon útján hívták meg az emigráns kormányok képviselőit az angol külügyminiszterterembe. Eden tudvalevőleg a legközelebbi napokban már Moszkvába utazik és így a csütörtöki tanácskozásnak London illetékes politikai körei fokozott fontosságot tulajdonítottak.

A szovjet nagykövet hosszasan tanácskozott Edennel

London. Guszev az új londoni szovjet követ most jelent meg első ízben hivatalosan is az angol külügyminiszterteremben. Eden külügyminiszter hosszabb megbeszélést folytatott a szovjet követtel és ezen kitértek a közeli moszkvai háromhatalmi értekezlet egyes pontjaira is.

MIRŐL LESZ SZÓ A MOSZKVAI ÉRTEKEZLETEN?

Stockholm. A svéd lapok washingtoni jelentés alapján megállapítják, hogy a moszkvai háromhatalmi értekezlet ele nemcsak Angliában, hanem az Egyesült Államokban is nagy érdeklődéssel tekintenek. Az amerikai közvélemény különös érdeklődéssel várja, vajjon az értekezleten proklamálják-e majd a Fülöp-szigetek függetlenségét. Ami az európai kérdéseket illeti, az Egyesült Államokban meglehetősen nagy felhajtást keltett az egyik ismert amerikai közíró Dorothy Thompson cikke, aki a háború után egy viszonylag erős Németország mellett foglalt állást. Foglalkozik majd az értekezlet Oroszországnak a távolkeleti kérdésben tanúsított magatartásával is. Az amerikai közvélemény többsége igen valószínűtlennek tartja, hogy Oroszország feladja Japánal szemben követelt semlegességi politikáját és a szövetségesek részére légi támasz-

pontokat bocsáson rendelkezésére a japánok elleni háborúban. Az orosz politikának ilyen értelemben való megváltoztatása sok nehézséggel járna, mert a Vladivosztojk körüli orosz repülőtereket japán terület veszi körül.

DAGAD A VIHAR MIHAJLOVICSKÖRÜL

Genf. (Tp). A brit kommunista ujság, a „Daily Worker” újból támadja az emigráns

Roosevelt elnök az arab kérdéssről tájékozik

Izmir. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Ibn Szaudnak, Szaudi-Arábia királyának egyik fia, aki nemrég érkezett Palesztinába, az újságírók előtt tett nyilatkozatában kijelentette, hogy atyja utasítására látogatja meg az arabok lakta vidékeket s az arab vezetőkkel megbeszéléseket folytat. Utjára jelentést tesz a királynak.

Mersina. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Kairóból érkezett közlés szerint Ibn Szaudnak, Szaudi-Arábia királyának két fiát Roosevelt elnök meghívta a Fehér Háza, hogy velük, atyjuknak az arab kérdésben elfoglalt álláspontjáról megbeszéléseket folytasson. Roosevelt elnök egyik bizalmi embere, aki Szaudi-Arábia fővárosában járt, szervezi meg a két arab herceg amerikai útját.

MEGSEMMISÍTETEK A VOLT BRAZILIAI NÉMET DIPLOMATAK ELLEN HOZOTT ÍTÉLETET

Berlin. (Rador). Hivatalosan jelentik, hogy dr. Pruefer, volt rio de janeiro német nagykövet és a nagykövetség több tagja ellen, állítólagos kémkedés miatt, Braziliából vajó távozásuk után különleges brazil bíróság előtt eljárás indítottak. Az eljárást be is fejezték, súlyos börtönbüntetéssel sújtva a vádlottakat a nélkül, hogy védekezhetnének volna.

A rio de janeiroi álbiztonsági bíróság most megsemmisítette a különleges bíróság ítéletét, megállapítván, hogy a Pruefer nagykövet ellen Becker követéségi tanácsos és Bohny vezető részéről

jugoszláv kormány „hadügyminiszterét” és a „bandavezért”, Mihajlovicsot. Az említett ujság ismerteti azt a gyilkosságot, amelynek a boszniai Fotee-ban, Mihajlovics közvetlen parancsára, „vezető” jugoszláv hazafiak horvát írók és sebészorvosok és a kórház egész személyzete, 39 ember esett áldozatul. A fasisztaellenes bizottság elnöke, dr. Ivan Ribér és a kommunista bandák vezére, Tito ünnepléses tiltakozást jelentett be ezek ellen a gyilkosságok ellen. A lap nem említi, hogy hová intézték azaz küldték ezeket a tiltakozásokat.

megindított eljárást nem létezőnek kell tekinteni. Ilyenfórmán a brazil bíróság helyrehozta azt a nemzetközi jogon esett sérelmet, amikor büntető eljárást indítottak a szabályok teljes megtartása mellett beiktatott diplomaták ellen, — állapítják meg Berlinben.

A BOLGÁR MINISZTERELNÖK AZ ATHÉNI NÉMET KÖVETTEL TANÁCSKOZOTT

Szofia. (Tp). Bozsiloff bolgár miniszterelnök kihallgatáson fogadta Altenburg athéni német követet. Musanoff volt bolgár miniszterelnök is megjelent Bozsiloff előtt.

SZABOTÁZS OROZTA A FRANCIA-ORSZÁGI NAGY VASUTI SZERENCSÉLTENSÉGET

Párizs. A Havas-OFI francia hivatalos hírigyőnkéség megdöbentő részleteket közöl arról a nagyarányú vasúti szerencsétlenségről, amely Párizstól nem messze történt. Az egyik tehervonat a nyílt pályán szabotázs-cselekmény következtében kiskilott és a mozdony tíz vasúti kocsiával együtt a szomszédos vágányra zuhant. Nemsókára azon a vágányon közeledett a Páris-Marseille között közlekedő gyorsvonat, amely belerohant a tehervonat felborult kocsijai- ba. A gyorsvonat mozdonya és öt kocsija ugyancsak kiskilott. Néhány percel később a tehervonat tartálykocsija kigyulladt és tűz támadt, amely rohamosan elharapózott s a többi kocsit is lángba borult. A szerencsétlenségnek husznál több halálos és igen sok súlyosan sebesült áldozata van.

jó, hogy eltakarja a Németország javára fordult stratégiai helyzet vitathatlanságát.

LONDONT KÉT ÉV ÓTA NEM ERTELY HEVES LEGITAMADÁS

Genf. (Rador). Az angol hírszolgálat igen súlyosnak és nagyarányúnal mondja azt a légi támadást, amely csütörtökön péntekre virradó éjszaka Londont érte. A német repülők több kerületre bombákat dobtak, a bombák nagy károkat okoztak. A támadásnak sok halottja is volt. Az angol hírszolgálat jelentése megjegyzi még, hogy Londonnak két év óta nem volt része ilyen heves légi támadásban.

UJABB LEGITAMADÁS A BRIT FŐVÁROS ELLEN

Berlin. A London ellen két nap előtt intézett nagy légi támadás után ma éjszaka újabb támadást intéztek a német repülők az angol főváros ellen. Az angol hírszolgálat jelentése szerint német repülők behatoltak Anglia déli-keleti területe fölé és több gép eljutott a főváros fölé is. A repülőgépek több helyen bombákat dobtak le és ennek következtében károk keletkeztek.

HEVES HARC NEVELTŐL ÉSZAKRA A NÉMET VONALAKBA BEHATOLÓ SZOVJET ERŐK ELLEN

Berlin. (Rador). Október 6-án reggel Velikije Ljuktól délre a Szovjet széles arcvonalon megkezdte páncélsókkal, gyalogsági erőkkel és csatárpilógépekkel támogatott, várt támadását. A támadás célja Nevel közlekedési csomópont. Neveltől északra egy szovjet páncélos csoport, amelyet erős gyalogsági kötelékek kísértek, betört a német vonalakba. Az arcvonal többi szakaszán a nagy veszteségek után este felé a szovjet csapatok kénytelenek voltak támadó erők átcsoportosítására. A német vonalakba behatolt szovjet páncélosok és gyalogsági kötelékek ellen a harc az éjszaka folyamán is nem csökkenő hevességgel folyt.

Felkészülés a téli háborúra

Berlin. (Ep). Egyes német intézkedések, amelyekről a közvéleményt semmit sem, vagy csak keveset tud meg, jól értesült körök szerint azt a célt szolgálják, hogy a keleti arcvonalon a téli háborúra vajó előkészületeket a legmagasabb fokra vigyék. Ezek a jól értesült körök úgy tudják, hogy a téli háború számára való minden felszerelés az utolsó kesztyűig már a helyén van. Az eddigi tapasztalatok alapján a hadsereg téli ellátását még jobbra teszi, mint amilyen eddig volt. A téli háború számára a fegyvergyártás bizonyos mértékben már be is fejeződött. Beavatott körök szerint mindezek megtették azokat az intézkedéseket, amelyek a Szovjet részéről várható téli offenzíva esetére szükségesek.

Jelentéseink a harcterekről

Termolinál átkaroló hadmezdulatokat hiusítottak meg a németek

Berlin. A német vezéri főhadiszállás jelenti: Az egész keleti arcvonalon élénk helyi harci tevékenység volt. Ez a tevékenység egyes szakaszokon fokozódott.

A Velikije Ljuktól délre lévő harci körzetben tegnap is elkezdődtek harcok folytat. A szovjet csapatok csatárpilóképek támogatásával megkísérelték, hogy az előző napon elért egyik helyi betörésüket kiszélesítsék. A német ellenintézkedéseket nyomban megindították. Erős harci és közelharc repülőgép-kötelékek egész napon át eredményesen avatkoztak bele a súlyos elhárító harcokba. A 7. német páncélos hadosztály a középső Dnyepernél folyó harcokban lendületes támadásokkal és szíves kitartással hősiessé állta meg helyét.

Dél-Olaszországban a Bolfunó-szakaszon több ellenséges páncélos támadást visszautasítottak. A déli Appenineken a harcok hevessége fokozódik. Elkezdődött küzdelem után erős brit erőknek azt a kísérletét, hogy Termolinál a német arcvonal balszárnyát benyomják és átkarolják, meghiusították.

A Földközi-tenger keleti részén német zuhanó harci repülőgépek bombatalálatokat értek el két ellenséges cirkálón és tartósan bombázták az egyik ellenséges sziget-támaszpont tűzérési állásait.

Angol légierők az elmúlt éjszaka bombákat dobtak a Németből körül fekvő helységekre és a svájci felségjogos megsértésével terrortámadásokat intéztek délnyugati német terület helységei ellen. Mindenekelőtt Stuttgart városában támadtak nagyobb károk. 9 ellenséges repülőgépet lelőttek.

Német harci repülőgépek október 8-ra

virradó éjszaka megtámadták London és Norwich városát. Mindkét városban nagy tüzeket figyeltek meg.

A 7. amerikai hadsereget a Balkánnal szemőzt összpontosították

Berlin. Az október hónap második felében kezdődő moszkvai háromhatalmi értekezlet változatlannal, élénk érdeklődés tárgyát képezi a nemzetközi politikai életben. Angliában és az Egyesült Államokban egymásután hangzanak el olyan nyilatkozatok, amelyek a szövetségesek külügyminiszterei moszkvai értekezletének tárgysorozatával és a várható nagyfontosságú határozatok beharangozásával foglalkoznak. A harcterek eseményeivel kapcsolatban legutóbb három kérdést tolnak előtérbe és pedig a szövetségesek katonai műveleteit Olaszországban, a második arcvonal létesítését nyugaton és végül a Balkánra tervezett invázió kérdését. Angolszász körökben érdekes színezést adják ennek az utóbbi kérdésnek. Azt hangsúlyozzák ugyanis, hogy a 7. amerikai hadsereget az olaszországi Adria-partoknál összpontosították, Bari és Foggia között, hogy onnan tegye meg a nagy ugrást a Balkánra. Kitiűnően felszerelt kötelékekről van szó, amelyek már bizonyos idő óta beavatkozásra készen állanak és mindenkor beállíthatók új hadműveletek megindítására.

BERLIN: A BALKANI ANGOLSZÁSZ OFFENZÍVA MEGINDÍTASA IS A MOSZKVAI ÉRTEKEZLET DÖNTÉSÉTŐL FÜGG

Berlinben ezzel a beállítással kapcsolatban rámutatnak arra, hogy ugyanakkor, amikor a Balkán-invázió híret nyilvánosságra hozzák, egyszersmind nem felejtik el hozzátenni azt is, hogy a szövét-

ségesek legfelsőbb hadvezetősége megvárja ejobb Oroszország offenzív hangulatát, hogy a Balkán-offenzívát megindítsa. Így tehát kénytelenek a moszkvai háromhatalmi értekezlet döntését ebben a kérdésben is bevárni.

Német részről megállapítják azt, hogy a Balkánon való partraszállás időpontját is már lekézték. Az az indokolás, amivel angolszász körökben a Balkán-invázió késedelmesét magyarázzák, berlini katonai körök véleménye szerint csak arra

Legújabb

A Stockholms Tidningen írja: Hull szembeszáll a Szovjet terjeszkedési törekvéseivel

Stockholm. (Tp.) A Stockholms Tidningen című svéd lap foglalkozik a közelgő hivatalos tárgyalásokkal és úgy véli, hogy az Egyesült Államok külügyminisztere, Cordell Hull szembeszáll majd minden olyan orosz törekvéssel, amely más államok bekebelezésére irányulna. Cordell Hull egyben a következő, három pontból álló, szabályza tot javasolja majd:

1. A három nagyhatalom egyezték meg abban, hogy minden politikai nézeteltérést egy különleges bizottság ítéltenek vetnek alá.
2. Nemzetközi bíróság szervezése az ilyen nézeteltérések elbírálására.
3. Védelmi szövetség az Egyesült Államok, Anglia és Oroszország között, abból a célból, hogy megakadályozzanak minden olyan kísérletet, amellyel valamelyik állam a másikkal erőszakolná akaratát.

A háború után ezek a pontok szabályoznak az európai nemzetek egymás közötti viszonyát, — írja a svéd lap.

Smuts szoros angol-amerikai együttműködést javasol a gyarmati kérdések megoldásában

Genf. (Tp.) Smuts tábornok, a délafrikai miniszterelnök londoni látogatása áll a politikai élet eseményeinek homlokterében. Az egyik svéd lap szerint Smuts azért utazott az angol fővárosba, hogy előkészítse a földközi-tengeri és a közelkeleti háborús kérdések megbeszélését. Hír szerinti Smuts előterjesztést tesz majd a háború utáni gyarmati kérdések megoldására vonatkozólag is.

Smuts tegnap többek között kijelentette, hogy a háború után az Egyesült Államoknak és Angliának együttesen kell megoldaniuk a gyarmati kérdéseket

Edouard Herriot halála

Nemrég, amikor az algiri francia felszabadító bizottság epismerése körüli időben a franciaországi német megszálló hatóságok Albert Lebrunt, a harmadik köztársaság utolsó elnökét más vezető francia politikusokkal együtt őrizetbe vették, híre jött annak is, hogy Edouard Herriot volt miniszterelnököt, a francia köztársaság elnökét egy délfranciaországi ideggyógyintézetbe szállították. Most pedig a „Svenska Dagbladet” tudósítója azt jelenti Berlinből, hogy Herriot ott, abban a szanatóriumban meghalt. Hozzáteszi a berlini jelentés, hogy a „volt miniszterelnök idegei teljesen összeomlottak és betegségében parlament beszédek intéz ápolójához”.

Herriot 1872-ben egy troyesi cseléd fiaként született s 1943-ban (ha igazat szól a jelentés) az algiri felszabadítási bizottság franciáinak hite szerint a francia köztársaság prezumpatív epnökeként halt meg.

Mert ettől, a francia államfő méltóságától fosztotta meg Edouard Herriot-t a történelem és a sors. 1940 drámai napjaiban mégis — rövid időre és jelképesen — mintegy átvette az összetört Lebrun elnöktől a francia szuverenitás jogfolytonosságának képviseletét. Ezért szánták de Gaulle-ék és Giraud-ék egyhanguan neki a köztársasági elnöki széket, amelyet a legutóbbi elnökválasztáskor elhárított magától.

München után, de kivájt Prága után, valahányszor arról volt szó, hogy háborura kerülhet a sor és nemzeti koncentrációval, vajóban komoly „union sacrée”-vel háborus kormányt kell alakítani, Párizsban mindig Herriot-t emlegették, még pedig abban a kombinációban, hogy ő venné át a miniszterelnöki, Léon Blum a külügyminiszteri, Pierre Cot a légügyi miniszteri, Daladier a hadügyminiszteri, a jobboldal részéről pedig Georges Mandel a belügyminiszteri és Henry de Kéryllis a fegyverkezésségi tárcát. Mikor azonban a háboru a német-szovjet megemlékező paktum után robbant ki, ezek a kombinációk természetesen maguktól megdőlték.

Vichy 1940 nyarán hajlékot adott a francia törvényhozásnak. Nevezhetné valaki gépies alkotmányjogi funkcióknak is — Herriot mindenesetre a jogfolytonosság fennmaradásával járó kötelezettségek tartotta, hogy a képviselőház Vichyben lefolyt ülésén elnökölj.

Rövid ideig tartó lyoni háziőrizetétől eltekintve, ő volt szinte az egyetlen nagy köztársasági vezér, akit Vichy nem tartóztatott le; 1941 februárjában, Pétain és Laval ellentéte idején, két ízben meg is látta Pétain marsallnál. Azóta visszavonultan élt Lyonban, míg most, a legutóbbi események során beszállították abba az intézetbe, ahol az idézett jelentés szerint meghalt.

Az olasz fegyverletétel gazdasági háttéré

A fejtétel nélküli megadás elfogadására tisztán katonai szempontból még nem lett volna szükség, mert az eddig elfoglalt olasz területek nem voltak döntő fontosságúak Olaszország részére. A fegyverletétel okai közt valószínűleg huncsak katonai, sztratégiai okok, hanem gazdaságiak is szerepeltek.

Olaszország, amikor 1940 nyarán háboruba lépett, nem számított a háboru elhuzódására s ezért úgy látszott, hogy az ország gazdasági erői arányban állanak a kifizető céllal. Amikor azonban a háboru éveken át elhuzódott, kiderült, hogy az olasz gazdasági élet nem volt képes egy hosszú háboru követelményeinek megfelelni.

Mussolini híres gabonacsatája jelentős eredményeket hozott. Ezek az eredmények azonban még mindig nem voltak elegendők. A 20-as évek folyamán 4.9 millió hektáron termelt buza, 1938—39-ben pedig még mindig csak alig valamivel több, mint 5 millió hektár volt a buzával bevetett terület. A természetesnek bevetett növekedés inkább a hektá-

A Berliner Börsenzeitung megmagyarázza miért nem maradt Rómában a Mussolini-kormány

Berlin. Az olasz köztársasági fasiszta kormány székhelyének Rómából egy északolaszországi városba való áthelyezésével kapcsolatban a Berliner Börsenzeitung azt írja, hogy voltaképpen a politikai súlypont eltolódásáról van szó, amelynek lényegét a háboru szabja meg. A Mussolini vezetése alatt álló új olasz fasiszta kormánynak az az elhatározása, hogy Romát, mint a kormány székhelyét fejadja — a német lap tudósítója szerint — nem az ellenség nyomása következtében beállott rendszárlá, hanem egy igen nagy haderővel rendelkező önkéntes elhatározás következménye. Olaszország köztársasági

kormányára azért költözik át északra, mert a Közép-Európához és a német szövetséghez való ez a közelség ott Olaszország munka- és harci bázisát jelenti. Hamis tények megtévesztő célzatu beállítását azt mondani, hogy Róma is alkalmas ezt a feladatot megvalósítani. Ezt a fikciót képtelenség ma fenntartani. Róma ezt a fontos szerepet nem tudja betölteni azért sem, mert a tenger felől veszélyeztetve van és az angol-amerikai repülőterek helyzetére való tekintettel közlekedési vonalait is az a veszély fenyegetheti, hogy rövidebb vagy hosszabb ideig megszakíthatják azokat.

2. Mindazok, akik a fasiszmus vagy Italia ellen, a szegyennek ama 45 napja alatt erkölcsi vagy anyagi tekintetben erőszakos cselekedeteket vittek végbe, nem számíthatnak kegyelemre.

3. Magától értetődik, hogy a fasiszmus semmiképpen sem szándékszik a helyzel kiélesítésére. Sokkal fontosabb tennivalóknak, mint a megcsalt vagy félrevezetett tünetőtök vagy a fasiszmus régi ellenségeinek az üllözése. Egyébként a köztársasági fasiszta párt ugyan alakult párt s mint ilyen kitarja kapuit az új erők számára. A párt jól tudja, hogy az olasz életben a magatartásról való fejfogást gyökeres, új ellenőrzésnek kell alávetni. Ilyen módon el fogjuk éni a különböző politikai magatartású egyének együttműködését. Széles nemzeti alakra akarjuk kitzni Italia zászlaját és becsületét.

A fasiszta köztársasági párt a különféle politikai magatartású egyének együttműködését óhajtja

Milano. (Europapress). Pavolini, a köztársasági fasiszta párt új titkára, a sajtó útján a párt vidéki szervezeteinek a következő irányítást adta:

1. A fasiszta igazságszolgáltatás súlyos büntetést fog mérni a fasiszmus és a haza árnyóra. Különleges bíróságok fognak itélkezni felettük.

ÖNGYILKOSSÁGI JÁRVÁNY NIPPONBAN

A fehér selyembe csomagolt tör...

Japán felfogás szerint csak harakirival lehet jóvátenni a fogságba esést — Japán katonafeleségek életüket áldozzák a család becsületéért

A távirati irodák ismertették Mac Arthur tábornok főhadiszállásának hivatalos közlését a japán katonák újfajta harakirijéről. Azok a japán katonák, akik reménytelen helyzetbe jutnak és már nem tudnak megmenekülni a fogságbaeséstől, kézirámátjuk gyutasát acélsisakjukhoz ütlik és a gránátot addig szorítják meljükre, amíg az fel nem robban.

A harakiri ösödök óta

a japán katonasztály

kiváltsága, a katona azt parancsra vagy saját elhatározásból hajtotta végre. A vesztes hadvezér becsületének megemlézést véget metszette fel a hasát, de a győztes hadvezér is így követett el öngyilkosságot, amikor a császár meghalt. A japán katonabecsület kétezeréves szabálya szerint az ellenség fogságába esni becsületesség s ezt csak harakirival lehet jóvátenni. A múlt évszázadban vivott japán—kínai, de még a XX. században lezajlott orosz—japán háboruban is csak kevés japán katona került haza fogságból. Vagy a fogságbaesés előtt, vagy pedig a fogolytáborban metszették fel a hasukat. A régi japán felfogás szerint ugyanis

a has az érzések oltóna

s a has felnyitásával megtisztulnak az érzelmek.

A modern hadviselés a régi harci becsület szabályait is alaposan megváltoztatta. Tulzás lenne ma minden fogságbaesett katonát gyávnának vagy becsületlennek tekinteni. A gépesített háboruban egész hadosztályok, egész hadseregek esnek bekerítéssel fogságba, ezen semmit sem segít a katonának egyéni bátorsága. Hiába harcol egy katona az utolsó történyig, ha nem kap utánpótlást,

még kell hajolnia az ellenség ereje előtt. Ebben a háboruban nem ember ember ellen harcol, az egyéni bátorságnak csak kis szerepe van a csatában, most nem a jól fergatott kard, hanem a jól kezelt és jól táplált harci eszközök döntik el a harcot. Akármilyen bátor is egy katona, ha nem tud töltenyi tenni a géppuskába, löszert az ágyuba, akkor nem tud védekezni és fogságba esik. Eppen ezért a japán hadvezetőség parancsban adta ki, hogy az a katona, aki bátran harcol és mégis fogságba esik, nem tekinthető gyávnának és becsületlennek s nem kell harakirit elkövetnie. A japán hadvezetőség, amikor ezt a parancsot még a háboru megkezdése előtt kiadta, számolt a korszerű háboru eshetőségeivel s el akarta kerülni, hogy a japán férfiak ezrei áldozzák fel céltalanul életüket.

A Jamato

című tokiói újság is beszámol arról, hogy Japánban erősen emelkedett a harakiri-öngyilkosságok száma, főleg fogságbaesett katonatisztek feleségei vetnek véget ilyen borzalmas módon életüknek. Ezek a katonafeleségek úgy vélik, hogyha férjük bátor harc után fogságba esett, nem veszette el a egyéni becsületét és nem kell harakirit elkövetnie. Ellenben a fogságbaesésével a család becsületét is szegyen érte, ezt nem mossa le a katona bátorsága, ezért az egyik családtagnak kell eljé felaloznia. Ez a halálos áldozat helyreállítja a család és az utódok becsületét. Hogy ez bekövetkezzék, sokszáz fiatal japán asszony dobta el életét.

A Jamato cikkében azt olvassuk, hogy a régi tradícióban felnőtt családok tagjai természetesnek találják ezt az áldo-

zatot. Az ilyen harakiri-öngyilkosságok otthon,

a család jelenlétében

történnek. A fogságbaesett katona öngyilkosságra kész felesége maga választja ki azokat, akiknek jelen kell lenniük a borzalmas aktusnál. Ezeknek, mint tanuknak, be kell majd számolniuk a hazatérő férjnek, hogy milyen bátran áldozta fel életét felesége a család becsületéért. Japánban fehér a gyász színe, ezért fehérrel vonják be a szobát, amelyben az ünnepléses öngyilkosság megtörténik. A halálakész feleség szintén fehérbe öltözik, férje ágya elé térdel, arcát észak felé fordítja és így hajlítja a hozzátartozók imáját. Az ima után az asszony intéz beszédet a családhoz és azt kéri, hogy áldozata mossa tisztára a család becsületét. Ezután saját legidősebb gyermeke kezéből (ha gyermektelen, legidősebb férfirokonától) átveszi a fehér selyembe csomagolt tört, amelyel a harakirit elköveti.

A Jamato cikkéből azt is megtudjuk, hogy ez ellen a szörnyű

öngyilkossági járvány

ellen hiába harcol a rádió és a sajtó, semmilyen propaganda nem tudja legyőzni ebben a kérdésben az évezredek tradíciót. Valószínű tehát, hogy a japán hadsereghez azért kapott ismét lábra a harakiri (amelynek legmodernebb formájáról számolt be MacArthur főhadiszállásának jelentése), mert a katonák nem akarják, hogy helyettük feleségük kivessen el öngyilkosságot. A katonák is tudomást szereztek a Japánban divatos, családi becsületet megemléző öngyilkosságokról, ennek a szörnyű járványnak terjedését úgy akarják megakadályozni, hogy fogságbaeséskor saját életüket áldozzák fel a család becsületéért.

tárnozomok növekedésének volt köszönhető. A 20-as évek folyamán a buza átlagtermése 62.4 millió mázsa volt, a háboru előtt érte el Olaszország a 80 millió mázsa buzatermést. Ennek ellenére még mindig jelentős buzabehozatalra szorult az ország. 1929-ben 17 millió mázst hoztak be. 1937-ben 16.6 millió mázst és a szükséglet a háboru folyamán sem csökkent.

Az olasz mezőgazdaság traktorállománya a háboru következtében lecsökkent és a meglévő traktoroknak sem állt rendelkezésre a szükséges mennyiségű üzemanyag, mert e tekintetben Olaszország teljesen a külföldre volt utalva. Ugyancsak külföldről, főképp Tuniszból és Marokkóból szerezte be Olaszország a

szükséges műtrágyát és ennek a műtrágyának a hiánya is hozzájárult ahhoz, hogy az olasz mezőgazdaság nem tudott feladatainak megfelelni a háboru folyamán.

Olaszország tudvalegileg Európa legnagyobb rizstermelője és békeidőben jelentős mennyiségű kivitele is volt. A rizstermelés ugyanolyan hatások alatt volt a háboru folyamán, mint a buzatermelés. Próbálkoztak a vetésterület kiterjesztésével, de eleve nyilvánvaló volt, hogy a nek emberi munkát igénylő rizstermelés nem talál megfelelő számú munkást. Ezért a vetésterületet újból csökkentették az 1940. évi 161.000 hektárról 153.000 hektárra 1943-ban.

Az olajosnövények termelése életbe-

vágó fontosságu volt Olaszország részére. Ennek ellenére a háboru megejőző tíz év alatt az olivaoaj termelése 2.9 millió mázsról 1.8 millió mázsaúra csökkent. Ez a csökkenés csak oly módon volt elviselhető, hogy Olaszország Görögországból, a francia gyarmatokból és saját gyarmataiból pótolta a hiányokat. A hazai olajfák nemesítése és új oajfák ültetése nem járt eredménnyel. Az olajárának emelése 850 liráról 1500 lirára mázsanként, elégtelen volt. A pótlás nagy nehézségekbe ütközött. Az elmúlt év már súlyos gondokat okozott az olasz közellátási hatóságoknak és a következő év problémái úgy látszik, megoldhatatlanok voltak. (M. Gy.)

Öntudat

Ne értsen félre az olvasó; az öntudat, amelyről írok, nem politikai, nem is társadalmi, hanem egyszerű életani jelenség, személyes tulajdonom. Nem több és nem kevesebb, mint az élő anyag és élő szellem tudatos viszonyának figyélése, egy kis nyitott lelki szem, vagy egy kis érejtelt könyöső, amelynek legfőbb szövege talán csak annyi, hogy él és figyel.

Mostanig alig vettem róla tudomást. Úgyan állhatatosan kitartott mellettem, részt vett a cselekedeteimben, elvégezte az események iktatásának, a felgyűlt adatok elkönyvelésének pontos munkáját de olyan csendben dolgozott, mint egy vérbelt könyöső, akinek már szürkül a haja. Olyan volt, mint egy kétségbeesett ember; egy csöppet sem bizalmas, de roppant figyelmes, szerény és kifogástalan. Ezeket az elismerő jelzőket is most alkalmazom reá először, miután egy kis baleset figyelmeztetett a létezésére.

A napokban ki kellett vetetnem a vakbelemet. Lefekteték a műtőasztalra, valamit az arcomra borítottak és számmolták, kezdtek. Csipős kloroformszag ütötte meg az orromat. Elesen figyeltem a szívem verését és szeszélyes vágy fogott el, hogy megmozdítsam a nagylábujjamat. Sikeredett. Már tíz feljártam a számlálásban és semmi kábulatot sem éreztem, csupán valamilyen ideges türelmetlenséget, hogy legyen már vége egyszer ennek a lánynak kloroform-locsolásnak. Hirtelen eszembe villant az a régi tréfa, amit gimnázista koromban hallottam a nagybajszos számtanárúmról. Egyszer az öregurat is megoperálták, de nehezen tudták elaltatni. Elszámlált negyvenig, amikor rászóltak, hogy számláljon visszafelé. Meg is tette, pontosan apasztotta a számkot. Elérkezett az öthöz, a négyhez, még mindig bírta, azt már alig molyogott. A nullánál biztosan elalszik — gondolta az orvos, de nem így történt. „Kettő... egy... nulla”, — mondta az öreg és aztán szinte új erőre kapva folytatta: „Mínusz egy... mínusz kettő... mínusz három.” Vajjon még mindig bírom? Kérdeztem magamtól és vigyáztam, nehogy megbotoljak a németül folyó számlálásban.

A tizenegyzet erre jöleső nyugalommal megállapítottam, hogy az öntudatom még nem hagyott el; szinte látom a nagybajszos arcom, aminél jöten nekik és a jülembe suttog: „Itt vagyok, itt vagyok, ne féj. Ugyanakkor csodálkozva veszem észre, hogy a jülem hazudik. En az mondom: „vies-zehn”, — tudom, hogy ezt mondtam, eriesemen tagolva, mert nem szeretnék szegyenben maradni a német nyelvudatósággal, de a jülem csupán két rompa gongetést jelez. Nem tevédek? Kimondom a tizenötöt is, az eredmény még silányabb, ez már eriesmetlen molyogás. De akkor hogy van az, hogy minacst ilyen tisztán látom? Mi az, ami itt figyel a gepre es jeleniti, hogy össze-vissza kanyargolnak a kerek-

Kámserek az öntudatomra. Szinte látom, aminél járatan elővánszorog a porásjülekötöl és jeleniti: Nem megy tovább, a tizenhatot már nem tudom... látod, a többiek is felmondták a szolgálatot... még korábban, mint jömagam... nem végzik el a dolgukat, csak hazudoznak... bocáss meg, én ezt nem tehetem... én is mindjárt...

De még nem aludt el. A részeg érzékek még egyszer felverték. Valamelyik idegszál rúdan csemetgyüzött neki: baj van, megáll a szív! Leáll a tüdő! Ez a halál, érted? a halál! Az öntudatom még egy utolsó, kétségbeesett kísérletet tesz, megkeresi a mozgató-idegeket. Ugy érzem, hogy a fejemet kétszer egymás után elcsavarom, megpróbálok kibújni a kloroform-álarc alól. Lehuny szemem egy fényes, amöbászertü föltöt lát, amely szétpukkan és apró darabkákká szét szét. Aztán két órán át...

BRASSAI F. JANOS

Okt. 10, vasárnap
R. kat.: Borgias
Protest.: Gedeon
Ortod.: Eulamp

apkelté: 6 ó. 9 p.
lapny.: 17 ó. 23 p.
nappal hossza:
11 óra és 22 perc

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Bratiann 3. Távfeszélő: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10.

Előfizetési ár a lap házhöz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszólalások Reclama hirdetőirodában, Metianu-utca 6. Távfeszélő: 17-11.

— Oltárszentelés a Timisoara-Temesvár gyárvárosi plébánia-templomban. Szent Krisztof vértanúnak a földi nehéz járművek védőszentjének tiszteletére a Timisoara-Temesvár gyárvárosi római katolikus plébánia-templomban oltárt állítottak, amelyet Szánthó László timisoara-temesvári oltárépítő készített, az oltáron levő Krisztof-kép pedig Wolff Károly ismert aradi festőművész alkotása. Az új oltár felszentelését ma, október 9-én délután fél hat órákor végzi Pacha Ágoston dr. megyés püspök.

— Október 25-én lép életbe az új postai díjszabás. (Bucuresti). A pénzügyminisztérium közli, hogy az új postai díjszabás érvénybelépésének napja az erről szóló hivatalos közleményben tévesen volt feltüntetve, mert az okmánybélyegek használatának kötelezettsége a postai küldeményeken nem október 15-én, hanem október 25-én kezdődik. (Rador).

— Rékay Nándor magyar karmester halála. (Budapest). Rékay Nándor, a magyar operaház karnagya, hirtelen meghalt. A kiváló muzsikus ötvenhárom évet töltött az operaház szolgálatában és nemcsak mint karnagy, hanem mint opera- és kamarazeneszerző is kiváló nevet szerzett magának. A Nagyidai cigányok című dalműve nagy sikerrel került előadásra. Temetése ma délután meg végbe a magyar művésztszadalmi ösztöne részvéte mellett.

— A minisztérium is engedélyezte az aradi villamosjáratot. (Arad). Ismeretes, hogy Aradon villamosjáratot létesítenek és az építkezés folyamatban van. A sinek lerakásával már a város háza éjé értek a munkások. Most megérkezett Aradra az a minisztertanácsi nyuló is, amelynek értelmében engedélyezték a villamosjárat létesítését, a város főutványán és azokon a mellékvonalakon, ahol társasgépkocsi közkedett. Az engedélyezett villamoshálózat hossza összesen 26.500 méter.

— Az aradi textilárú-kereskedők a záróra megváltoztatását kérik. (Arad). A néhány nappal ezelőtt életbe lépett új üzleti zárórarendeleettel kapcsolatosan az aradi textilárú-kereskedők beadvánnyal fordultak a kereskedelmi és iparkamara-hoz és kérték, hogy a nyári üzleti zárórarendeletert november 30-ig hosszabbítsák meg. December elsejétől pedig a következő zárórak jóváhagyását kérték: délelőtt 8—13, délután 15—17 óra között tarthassanak nyitva. A délután 5 órai zárórát azaz az indokollással kérték, hogy így a villanyárammal és tüzellőanyaggal takarékoskodhatnak. A kamara még nem döntött az ügyben.

— Hat liceumi tanuló másfél millió lejt lopott. (Saj. tud.) Musulis Denisu constantai kereskedő lakásáról a mult héten titokzatos módon eltűnt 1.650.000 lej, amelyet egy dobozban a fehérneműszekrényben tartott. Feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást, azonban nem tudott a tolvajok nyomára akadni. A véletlen most aztán segítségére sietett. Mamaia fürdőhelyen megjelent egy fiatal liceumi tanuló, aki fejtiúnon költekett. Az egyik titkos rendőr kérdőre vont a fiut, aki hamarosan beismerete, hogy a pénz a kereskedő házából ellopott pénz egy része. Elmondta, hogy másik öt tanuló társával bandát alakított abból a célból, hogy betöréses lopásokat kövessenek el. Első lopásukat Musulis házában követték el és a pénzen megosztották. A hat diákot, akik mind intelligens szülők gyermekei, le tartóztatták.

— Október 11-én is fizethető a forgalmi adó. (Bucuresti). Tudvalévő, hogy az esedékes forgalmi adót mindig a következő hónap tizedik napjáig kell az adófizetőknek kiegyenlíteniük. Tekintettel arra, hogy október 10., vagyis az utolsó nap az összeg birságmentes kifizetésére vasárnapra esik, a pénzügyminisztérium megengedte, hogy az adót kivételesen október 11-én is elfogadják az adóhivatások, a méltán, hogy ezért késedelmi kamatot számítanak. (Rador).

— Templomi bucsu. A Timisoara-Temesvár gyárvárosi római katolikus egyházközség október 10-én, vasárnap tartja meg templomi bucsuját. Ezen a napon kismisék lesznek reggel 7, délelőtt fél 9 és fél 12 órákor. A nagymisé délelőtt tíz órákor tartja Rech K. Géza apátplebános. A nagymise előtt Lamoth Gyula teológiai tanár németül, a nagymise után pedig Boros Béla dr. teológiai tanár magyarul mond szentbeszédet. Délután 3 órákor vecsernye, délután fél 6 órákor pedig rózsafüzér-ajátosság lesz. A szokásos bucsunapi népszórakozás a templomnál egész napon át tart.

— Meghosszabbították a gyapju beszoigáltatásának határidejét. (Bucuresti). A nemzetgazdasági minisztérium közli, hogy a gyapju beszoigáltatásának határidejét, amely legutóbb szeptember 30-án járt le, október 31-ig meghosszabbították.

— Jejentkezés a katonai zónaengedély ügyében Aradon. Az aradi helyőrségi parancsnokság felhívja mindazokat a személyeket, akik Aradon laknak vagy 1939 szeptember 1. előtt lakhelyük Arad volt és a katonai zónában való lakhatási engedélyt nem kapták meg, hogy október 10-ig az ingatlankönyv 2-es számú lapjával jelentkezzenek a helyőrségi parancsnokságon. A helyőrségi parancsnokság közli még, hogy azok akik szeptember 15-ig benyújtották a zónában való lakhatási engedély iránti kérvényüket, de a kérvényhez iratot nem csatoltak, vagy hiányosan csatoltak, hogy a szükséges iratokat legkésőbb október 15-ig nyújtsák be.

— A timisoara-temesvári munkakamara megállapította a szakmai képesítési vizsgák időpontját. A timisoara-temesvári munkakamara átmeneti bizottsága legutóbb tartott ülésén megállapították a szakmai képesítési vizsgák időpontját és a vizsgázató bizottság tagjait. Ezzel kapcsolatosan a munkakamara felhívja a vizsgára jelentkező személyek figyelmét arra, hogy a törvény megkivánva iratokat legkésőbb október 15-ig terjesszék be, mert ellenkező esetben nem állhatnak vizsgára.

Futárt inditunk
BUCURESTIBE. Komoly megbízásokat vállalunk. RECLAMA, Arad, Eminescu-utca 4.

— Mezőgazdasági kiállítás Siria-Világoson. Az aradmegyei Siria-Világos községben az aradi mezőgazdasági kamara október 19-én nyitja meg mezőgazdasági, szőlészeti, kertészeti, állategészségügyi és erdészeti kiállítását. A kiállítás megnyitására Aradról kijönönmat indul.

— Lopás a pályaudvaron. Békési Katalin giroci-gyiroki asszony a timisoara-temesvári pályaudvaron a váróteremben két asszonyra biza utikosarát amig vizet ivott. Mire visszaért kosara a két asszonnyal együtt eltűnt. A feljelentés szerint az utikosárban ruhanemű és 20.000 lej készpénz volt.

A légvédelmi intézkedések pontos megítarása

Timisoara-Temesvár. A város légvédelmi parancsnoksága ismételt felhívja a jakosságot, hogy a légvédelmi intézkedéseket pontosan tartsa meg. A légvédelmi parancsnokság emiékézet mindenkit az alábbi óvintézkedések megtételére: Az elsötétítést jelkiismertesen kell elvégezni, minden háztulajdonosnak kötelessége, hogy légvédelmi óvóhelyről gondoskodjék. Ahol erre a pince nem alkalmas, a kertben, vagy az udvaron kell ásni légvédelmi árkokat. Amennyiben az ingatlan területén kívül a szabadban keil ilyen árkokat ásni, be kell jelenteni a városi mérnöki hivatalnak, hogy a helyet az ingatlan közelében kijelölje.

Minden házban létesíteni kell az első segély nyújtására bizottságot, amelyet kötszettel és gyógyszerrel kell ellátni. A háztulajdonos, vagy az általa megbízott személy köteles ellenőrizni, hogy a jakók a légvédelmi intézkedéseket végrehajtották-e. Minden jakos köteles ellenőrizni a szomszédját, vajjon az végrehajtja-e a légvédelmi rendelkezéseket és amennyiben mulasztást lát, jelentse be a kerületi rendőrségem. Minden ház légvédelmi vezetőjének ismernie kell a kerületi segélyhely, a tűzoltóság, a kerületi rendőrség és a mentők telefonszámait, hogy szükség esetén azok azonnal hívhatók legyenek.

A jakosság által használt kézi lámpákat el kell sötétíteni és azokat csak tájékozódásra szabad használni. Aki ezt a rendelkezést nem tartja meg, attól a rendőrség közecei a kézi lámpát elkobozzák, az illetők ellen pedig megindítják az eljárást. Mindazok ellen, akik a légvédelmi intézkedéseket megszegik, a törvény értelmében járnak el.

— 1924-ben, 1925-ben és 1926-ban született aradi ifjak figyelmébe. Az aradi I. rendőrkerület felhívja a körzetében lakó 1924-ben, 1925-ben és 1926-ban születte ifjakat arra, hogy nemzetiségre való tekintet nélkül október 13-ig jelentkezzenek a rendőrkerületben, hogy a katonakötelesek jegyzékébe való felvételükről szóló bizonylatot átvegyék.

— Mozik műsora. Október 9, szombat: A r a j: Aro; „Fedora” (Amedeo Nazzari, Luisa Ferida, Osvaldo Valenti), Corso: „A bronz őrszem” (Fosco Giachetti, Doris Durante), Forum: „Macario a törvényszéken”, Urania: „Terror az árnyékban” (Antonio Centa). — Timisoara-Temesvár: Apollo: „A becsapott leány” (Helé Finkenzteller, Paul Richter, Oscar Sima, Sepp Rist), Atlantik: „Quax, a pifóta” (Heinz Rühmann, Hilde Sessak), Capitol: „Fény a ködben”, Corso: „A vörös bilincsek” (Maria Cebotari, George Timica, Carlo Ninchi), Thalia: „Hogy tetszik a feleségem?”. — Fratelia - Ujkisoda: Roxy: „Hatan voltak”.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Október 9, szombat: Arad: Kálmán (Avram Iancu-ter), Chinaciu (Marasesti-utca 68). — Timisoara-Temesvár: Belváros: Ionescu-Heyer (Mercy-utca és Unirii-ter sarok), Gyárváros: Kigyó (Traian-ter 7), Erzsébetváros: Bianu Vasile (Miron Costin-utca 1), Józsefváros: Neurohr János (Preyer-utca 1), Mehala: Corvin (Cioșca-utca 18). — Fratelia-Ujkisoda: Panajoth. — Freidorf-Szabadjalu: Bonomi. — Október 10, vasárnap: Sibiu-Nagyszegben: Pop V. (Regina Maria-utca 36).

A KÖZMONDÁS IGAZSÁGA
— Bizony barátom, az idő pénz!
— Ezt én magam is megfigyeltem, ahányszor csak a feleségem így kezdi a beszélgetést: „Van egy pillanatyim idő?”
A GYÁSZ OKA.
— Mi az, gyászol valakit?
— Nem, csak lyukat égetem a kabátom ujján és azt elűkötöm.

SPORT

A Chinezul-CAMT a Progresullal játszik kerületi bajnoki mérkőzést

A timisoarai-temesvári kerületi bajnokság vasárnapi fordulójára alkalmaival a Chinezul-CAMT együttese a Progresullal játszik. Ez a mérkőzés a Progresul-pályán délután négy órakor kezdődik és a Chinezul-CAMT-nak igen nehéz dolga lesz a most igen jó formában lévő Progresullal szemben. Előzőleg délután 2 órai kezdettel a két egyesület ifjúsági csapatai mérkőztek az ifjúsági bajnokságról.

A további timisoarai-temesvári kerületi műsor a következő: Banatul pálya: Banatul — Electrica, délután kettőkor, utána a CFR — SSMR Hősök-Kupa mérkőzés, Electrica pálya: Ripensia — Vulturii (Tim.) ifjúsági bajnoki déli félegy órai kezdettel, utána délután kettőkor Ripensia II. — Vulturii (Tim.) kerületi bajnoki, majd ezt követően Ripensia — Vulturii (Lugos) Hősök-Kupa mérkőzés.

VISSZAPILLANTÁS AZ ATLÉTIKAI IDÉNY TELJESÍTMÉNYEIRE

A háború ellenére a nemzetközi atlétikai élet, a körülményekhez képest eléggé mozgalmassá vált. A legtöbb országban megtartották az atlétikai bajnokságokat, sőt néhány országok közötti találkozóira is sor került. A fenti cím alatt most sorozatosan foglalkozunk az elmúlt idény kiemelkedő eredményeivel. Ez alkalommal a nyár folyamán Stockholmban elődöntésre került VII. wéd-magyar viadal eredményeit közöljük.

100 m: 1) Strandberg (s) 10.8. 2) Szigetvári (m) 11 p; 3) Csányi (m) 11. 200 m: 1) Strandberg 22 mp, 2) Csányi 22.2, 3) Pelsőczy 22.4. 400 m: 1) Frazén (s) 48.2; 2) Ljunggren 49; 3) Görköly 49.8; 800 m: 1) Ljalkvist 1:51; 2) Malmberg 1:51.2; 3) Marosi 1:53.9; 1500 m: 1) Andersson 3:52; 2) Ahlén 3:52.2; 3) Hires 3:58.2. 5000 m: 1) Larsson 14:39.2; 2) Szabó Miklós 14:40; 3) Hellström 14:42.8; 10.000 m: 1) Szilágyi 30:16; 2) Pettersson 30:20.6; 3) Ericsson 30:40.8. (Ez volt a viadal legszebb kiemelése). 110 gát: 1) Lidman 14.5; 2) Kristoferson 15.2; 3) Hidas 15.2; 400 gát: 1) Hidas 54.4; 2) Larsson 54.7; 3) Larsson R. 54.8; Távolugrás: 1) Eliasson 717; 2) Strand 711; Vermes 700. Súlylökés: 1) Némethvári 15.32; 2) Fernström 15.06; 3) Romaré 14.78. Diszkoszvetés: 1) Horváth 47.87; 2) Westlin 46.53; 3) Kulitz 45.51. Gerelyhajítás: 1) Ericsson S. 67.82; 2) Várszegi 64.90; 1) Ericsson B. 52.81; 2) Németh 52.20; 3) Linné 52.13. 4x100 váltó: 1) Magyarország (Csányi, Szigetvári dr., Polgár, Pelsőczy) 42.1; 2) Svédország (Bergström, Lidman, Viktorsson, Strandberg) 43.2. Pontarány: Svédország — Magyarország 95:67. Győzelmi arány: Svédország 10, Magyarország 5 győzelem.

Rádió

OKTÓBER 10, VASÁRNAP

București: 7.55 Hírek, reggeli hangverseny, 9.30 Istentisztelet közvetítése a pátriárkai székesegyházból, 11.15 Szimfonikus hangverseny, 13.25 Déli hangverseny, 13.45 Közlemények, 13.50 Hírek németül, 14 Hírek, 14.15 Közlemények, 14.30 Sebesültek szórákkoztató műsora, 15.30 Katonák postája, 16 A falu órája, 17 Munka és világosság órája, 18 Rádióelőfizetők kívánság-hangverseny, 19 Előadás, 19.15 Rádiózenekar, 19.45 Hírek, 19.50 Háborús krónika, 20 Színházi közvetítés, 20.40 Rádiógyetem, 21 Hangverseny, 22 Hírek, sportesemények, 22.15 Közlemények, 22.20 Szórákkoztató zene, 23.30 Induló.

Budapest I: (Romániai idő szerint), 9.15 Hírek, 10 Görög katolikus istentisztelet, 11 Református istentisztelet, 12 Római katolikus egyházi ének és szentbeszéd, 13.50 Zenekar, 14 Hanglemek, 14.45 Hírek, 16 Közvetítés, 16.45 Budaörsi szünet, 17.15 Szalózneve, 17.45 Hírek, 18 Nóták, 18.40 Elbeszélés, 19 Górdonka, 19.15 Vasárnapi sport, 19.40 Hanglemek, 19.50 Hírek, 20 Hírek, 20.10 Hanglemek, 22.40 Hírek, sportesemények, 23 Hírek németül, angolul, franciául, 23.40 Közlemények, 24.45 Hírek.

Az alagút

Írta: SZOMBATHY VIKTOR

Vajahányszor keresztülfut a vonat ezen az alaguton, mindig megdöbben egy kicsit a szívem.

— Ne csukjuk be az ablakot — rimádkodom az alagút előtt s a fülke utasai bosszankodva húzódnak félre; nem értik. A kénzságu, kormos levegő besodródik az ablakok.

Ki kell hajolnom a vaksötétbe s úgy bámulom az elsuhanó, nyirkos köveket, amelyekkel az alagutat bélelték ki régi mőrnökök, úgy, mint az elsuhanó ifjúkori álmot.

... Háború volt akkor is, az első. Már a vége felé járt és a Piave fejjel egyre többen érkeztek vissza. Csak mi utaztunk a hegyek közé vidám szívvel, mi, három ifjú legényke, gimnáziumból nyárra elszabadult gyerek; mintha ellenkező irányba akartunk volna rohanni a világaradással.

Három cserkész. Dél lett éppen, amikor a nevezetes, nagy alagúthoz érkeztünk. A térkép azt mutatta, hogy a folyó, veszélyes szikláival s tutajosokat rémitő partjaival nagyot s élelet kanyarodik itten, az alagút azonban átvágja a hegyet s a másik oldalán hid fut rá a folyóra. Rövidítetünk. Utunk egyszerre sietősnek tetszett, szemünk összevillant: hirtelen kedvünk kerekedett kacérkodni a veszedelemmel.

Ebben a pillanatban dugta ki fejét kis órházának kerítése mögül az alagút óre.

Barátom, Ödön, elébe lépett. — Szabad keresztülmenni az alagúton? — kérdezte fojtott izgalommal.

— Hogy gondolják ezt? — kérdezte s mosolyogni kezdett.

Aki pedig mosolyog ilyenkor, az nem lehet rossz ember.

— Ödön folytatta: Sietős az utunk... Nem mehetünk az országuton körül. Még este fenn kell lennünk a várban. A hegy tulsó oldalán Csák Máté rombadólt várának romja hívogatta a vándort.

A pályaór nem felelt. En folytattam; érthető általánosságban:

— Az ember nem sajnálna egy pakli dohányt, ha átengedne vajaki az alagúton ilyen turistákat, mint mi...

Pakli dohány, tizennyolcban! Az alagút Cerberusa felfigyelt. Árpi, harmadikunk, hozzátette álmatagon:

— Meg ráadásul három Hölgycigaretta is.

A kajlabajszu ör felcsuklott, aztán előrehajolt s belebámult az alagút sötét szájába. Mély és fekete volt az alagút, hosszu és füstös. Tulpan, nagyon messze, mint egy pici gombostűfej, világított az átelleni nyílás. Nagy, nagy csend lett, türelmes várakozás csendje. Az ór

kirángatta zsebéből pajacsímtanagságu óráját, amely ezüst kerékláncon volt megkötve, mint valami izgékony eb. Aztán felemelte a mutatójúját:

— Mindjárt jövök, — mondta — csak megkérdezem telefonon, nem jön-e valami különvonat most.

Beszaladt a házikójába s ottmaradt. Ödön szólalt meg később:

— Te, ez nem fog előkerülni a házból. Vagy talán már föl is jelentett a telefonján...

Elszápadtunk. S aztán egyetlen szó nélkül be az alagútba.

Elsötétül odabent a világ, csak a két pici ablakot látjuk előttünk és mögöttünk. Lábnak egyre jobban botladozik a sinbe. Itt-ott fülke mélyül a fajba vágva, titokzatos örként.

E pillanatban vad kiáltás szava tör be az alagútba. Hátrapijantunk a messziségbe — milyen végtelentül hosszú belülről az alagút — s az ór áll a nyílásnál, kalimpál kezével, ordít befelé.

— Jön a vonat! — kiáltom rémülten.

Vad rohanás eszeveszett pánanatai szakadtak ránk. Síneknek, nedves falnak, egymás hátának esünk neki; hátizsákunk rázódik, száll fel-alá, mint rossz lovas a nyeregben.

Az alagút vége egyre messzebb toódik s mar alig bírjuk a rohanást. Nyakunkon a vonat, hova legyünk? És vaóban: elsötétül mögöttünk a nyílás és vad zakatogással vágat be egy vonat az alagútba. Zörög vesztüül, Teremtő szent Isten! Ma sem tudom, hogyan találtuk meg a falbavágott fülkét, ez mire a vonat hozzánk jutott, vad erővel nyomtuk be magunkat a fajba és hóféher ijedséggel lapultunk félméterre a kerekeltől. Tehervonat volt: hosszan kényelmesen jött, csikorgott s nem rohant. Itéjtidő volt kivárni. Régen elgurult már, amikor végre elő mertünk bujni a falmélyedésből. Busan, remegve indultunk a távozó vonat után.

E pillanatban vilnyámlámpa fénye lobban fel a sötétben, láthatatlan alak rohan felénk és egyre dühöttebben kiabál. Lengette a lámpát s ezt harsogta vesztüül:

— Hát hol van az a dohány, meg a cigareta? Igéni lehet? És aztán beköpi az alagútba, csak úgy?

Ott a sötétben vettük le vállainkról a zsakot és mindegyikünk előkötört a vilnyámlámpa zord fényénél egy-egy pakli nyolcást. Összesen három, meg egy tucát Hölgycigaretta. Ugy nyomtuk a kezébe, mintha ő lett volna az angyal.

... Mindig ez jut eszembe, valahányszor keresztülfutunk az alagúton és a hidon csörömpöjve megjelenik alattunk a sebes, kedves folyó. Sohasem engedtem felhuzni az ablakot...

UJABB FRANCIA ÖNKENTESCSOPORT UTAZOTT A KELETI FRONTRA. (Párizs). Tegnap a francia légionisták egy újabb csoportja utazott el Párizsból a keleti arcvonalra.

A KARHATALOM IS BEAVATKÓZOTT A HALIFAXI KIKÖTMUNKÁSKOR SZTRÁJKJÁBA. (Genf). A brit hírközléssel szolgálatot jelentő: A halifaxi kikötőmunkások sztrájkjába tegnap beavatkozott a karhatalom. Amikor a több száz kanadai katona és tengerész teljes fegyverzetben megjelent a dokkokon, valamenyi munkás elhagyta munkahelyét. A munkások és a kormány képviselői között tárgyalások kezdődtek, az eddig érkezett jelentések szerint azonban még semmiféle meg egyezés nem jött létre. (Rador).

TÖRÖK TÁVBESZÉLŐ VONALAK KELET FELÉ. (Ankara). A török kormány elhatározta, hogy két távbeszélő vonalat létesít, amely Sivas Erzerummal, Karst a Kaukázussal és Sivas Iránnal köti össze. Az új vonalak építését már megkezdették.

NEMZETKÖZI VASUTÜGYI ERTEKEZLET. (Pozsony). A nemzetközi vasutügyi megbeszélésen, amely a Tschirmer-tónál folyik, a legfontosabb kérdés a nemzetközi gyorsvonati forgalom szabályozása. Az első napon a Balkán-expressz forgalmát beszélték meg az érdekeltektől álló megjelent képviselői. A Balkán-expressz menetrendjének megvitatásánál elhatározták, hogy ez az expressz ezen a Szabadka állomáson át haladjon az eddigi, Eszeken át követett irány helyett Ezerkivj szlovák-magyar megbeszélések voltak a Duna-expressz új menetrendje tárgyában. Szlovákia azon van, hogy közvetlen gyorsvonati kocsit kapjon a Pozsony — Budapest — Bucuresti vonalra és vissza.

A VECSEER VÁLASZOL A BRIT FEJNYEGETESRE. (Szófia). A Vecser című bolgár lap írja, hogy Anglia megfenyegette Bulgáriát arra az esetre, ha bizonyos megszállott területeket nem ürít ki. Mi azonban nem ijedünk meg, — hangsúlyozza a Vecser. — Az angolok nagyon jól tudják, hogy a bolgároknak ezerre a területekre ezer esztendő jogaik vannak, amelyeket tekintélyes angol politikuskok is elismertek. Ez a jogunkat sohasem fogjuk feladni. A bolgár nép sohasem helyeselné ilyen lépést, — fejeződik be a Vecser cikke.

AMERIKAI ELLENŐRZÉS ALATTI A SZICILIAI BANKOK. (Róma). A német távirati iroda jelenti, hogy az Egyesült Államok szövetségi bankjának egyik főtisztviselője átvette az ellenőrzést az összes szicíliai bankok felett. Az első intézkedés, amelyet hozott — a városi közigazgatások és magánszemélyek számláinak zárólása, — egész Dél-Olaszországban nagy nyugtalanságot keltett. Az emberek már kora reggel sorba álltak a bankok pénztárai előtt, hogy betétjüket felvegyék. Több bank kénytelen volt a pillanatnyi készpénzhiány miatt a fizetéseket felfüggeszteni. (Rador).

SVÉDORSZÁGBAN MÁR TEL VAN. Svédország északi vidékén, Hårjedalen környéken váratlanul bedőlt a tél időjárás. Egyes helyeken olyan nagy mennyiségben hullott a hó, hogy a postakocsi a mély hóban megakadt és csak nagynehezen sikerült kiemelni. A kocsikat a nagy hazaadásra való tekintettel, már most el kellett látni hókerékkel. A hegyeket messze terjedő árokban friss hó borítja.

Határidő napló

OKTÓBER 10:

Forgalmi udó havonta eddig a napig kitizedendő.
Szabvány harisnyagyárak bejelentik az előző hónapban gyártott és eladott mennyiséget.
Ocskavas-készletek havonta eddig a napig bejelentendők.
Két kilogrammnál nagyobb színes fémkészletek havi bejelentése.
Allattenyésztők, borkészítő műhelyek és vállalatok, vágóhidak havonta eddig a napig tesznek bejelentést a városi vagy falusi előjáráságon az előző havi sertés-, ló- és marhaszarufélékről.
Szőlészet, szindikátusok, mezőgazdasági kamarák, szőlészeti szövetségek és részszulfát-gyárak havonta bejelentik, mennyi részszulfátot adtak el és kinek az elmúlt hónapban, valamint azt, hogy a folyó hónap

1-én mennyi van raktáron.
A kereskedelmi malmok és ipari vállalatok által őrlesre vásárolt bura- és rozsmennyisége után fizetendő 1 lejes, illetve 0.75 lejes kilogrammonkénti illeték kiegyenlítése.

OKTÓBER 12:

Szólészeti szindikátusok, mezőgazdasági kamarák, szőlészeti szövetségek és részszulfát-gyárak eddig a napig kötelesek bejelenteni a földművelésügyi minisztérium szőlészeti és kertgazdasági osztályán (Ministerul Agriculturii si Domeniilor, Directia Viticulturii si Horticulturii) a raktáron lévő zárolt részszulfát-készleteket.

OKTÓBER 15:

Cipőgyárak, üzletek és műhelyek eddig a napig kötelesek eljuttatni jelentésüket az előző kétheti készletről a nemzetgazdasági minisztérium termelési osztályának.
Készletpót előállító gyárak és műhelyek bejelentik az ORAP-nak az előző 15 nap alatt készített cipők mennyiségét.

Apróhirdetések

FŐZNITUDÓ mindenest azonnal alkalmazok. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-u. 4. (2821)

TÖKÉLETESEN főző nőt és bejáró takarítónőt alkalmazok. Arad, Josif Vulcan-utca 7. (2822)

ROMÁNUL-németül tudó nőt délutáni órákra keresek 9 éves gyermek mellé. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-utca 4. (2823)

MINDENES főzőnőt nagy fizetéssel alkalmazok 3 tagú család mellé. Arad, Jg. Pap-utca 6. Telegdi. (2824)

KERESEK összecsukszható ágyat. Cimeket Reclamához, Arad, Eminescu-u. 4. (2825)

Film soarai Temesvári CORSO-mozi

Előadások 3, 5, 7, 9-ór.
Távbeszélő 38-95.

Vörös bilincsek
(Cecilia Iargociban)
MARIA CRETIANU a nagy énekesnő
TIMIA, CALIU NINCHI a 10szerepekben.

DARAMALOM, 60-as heco-gyártmány, eladó. Molnár Péter, Sighişoara Targu Vitelor 1. szám. (4558)

MŰTÖMEST (stoppolást), műszövést-nyakkendőfordítást, legszebben legmegbízhatóban készitünk. Arad, Avram Iancu-ter, 2., első emelet. (307)

SÜLLYESZTETT Singer-varrógép eladó. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-utca 4. 5341)

MOSÓNÓT és mosógatóasszonyt alkalmaz, Városi Étterem, (volt Kánya-étterem), Arad. (2826)

JÓ ÁLLAPOTBAN lévő üzembiró darálómalom és 3-4 HP. benzinnmotor, centrifugális szivóval együtt eladó. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-u. 4. (2827)

HÁZ eladó, kétszobás magánház Numa Pompiliu-u mellett, 480.000 lejert. Nicolovics-ügynökség, Arad, Avram Iancu-ter 21. (2828)

Veszek azonnal magánjáró nagy vontató lokomóvit és bármilyen gyártmányú cséplőszekrényt. (A cséplő lehet bármilyen rossz állapotban is). Mala Josif, Arad, Penes Curcanul-utca 18. (2829)

VALÓDI perzsa-bunda jutányosan eladó. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-utca 4. (2830)

KINAI palotakutya, tiszta faj, 7 hetes, eladó. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-u. 4. (2831)

SZKUNSZK-gallér, téli, prémezzett kosztívó és tiszta sodronyágybetét eladó. Arad, Baritiu-utca 26. szám, az udvarban, délelőtt. (2832)

MEGBIZHATÓ nő tiszta lakásba ruhá-szekrényt és ágyat kér kölcsön, fizetne érte. Cimeket Reclamához, Arad, Eminescu-u. 4. (2833)

ELVESZETT pénztárca Víz József névre szóló iratokkal. Megtalálójra a pénz megtarthatja, az iratokat adja át Reclamanak Arad, Eminescu-u. 4. (2834)

VENNEK használt, 15-20 pégyzetméter dróthajtó, 30-40 mm lyuktávolságot Ugyanott vennének kékes, szürke, fők-fajcsincsillát. Arad, Marasesti-u. 33. Mayer asztalos-műhelye. (2835)

BUTOROZOTT szobát keres házaspár, lehet ágyemeli nélkül. Erdélyi Géza, Arad, Metianu-utca 2 szám. Rasca. (2836)

JÉGSZEKRÉNYT veszek. Arad, Grigore Comşa-utca 42. Thergan. (2835)

ARO-mozi, Arad

Ma, az évad legnagyobb filmje, paza kiállítás, amely felülmulja a „Két árva”
FEDORA
Amedeo Nazzari, Luisa Ferida és Osvalda Valentin. Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor.

38-as, TELJESEN új, Filt., magasszárú cipő, barna, lapossarkú, eladó. Arad, V. Babeş-utca 7. szám, 3. ajtó. (2804)

YRES szoba külön bejáratú azonnal kiadó. Arad, Bratianu-utca 19. Sanpallanné. (2806)

KÉI rényezett barna szekrény, asztal, szmirnaszőnyeg eladó. Arad, Pompiliu-utca 29. (2807)

PERZSALAB-bunda és lónyereg eladó. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-utca 4. szám. (2808)

FELÖLTŐ (raglán), átmereti kabát, nagyon jó állapotban, női prémes télikabát, nehéz képkerekek, festmény, tiffani belga váza és egyéb értékes ingóságok eladók. Arad, Mocioni-utca 19. Popescu-utca sarkán, délutánoként. (2809)

FŐMOLNARI átlást keresek. Nagyobb malmok meghívását kérem azonnali be-lépésre. Salamon Gergely, főmolnár, Glogovát. (2810)

IDŐSEB férfi részére átmereti kabát, városi bunda, fikusz, szobavirágok eladók. Arad, Eminescu-utca 20/22. sz. Máté. (2811)

GYERMEKKOCSI Szepessy-féle, mély, sötétkék, járóka, gyermekszék, kis Singer-varrógép, konyhabutor, ágybetétek, heverő, használt, barna ágy, ládák eladók. Arad, Gáncsior-utca 12. (2812)

U R A N I A-filmszínház Arad

Ma. **Antonio Centa, Paula Barbara** lejegztetőjtő, izgalmas kalandor-dráma. Híradó.

Terror az árnyékban

LIBAZSIRRAI főzött háziétkezés kapnató. Különböző butorok és Philips-nangszóró eladó, Arad, Gheorghe Popa-utca 11. szám. (2813)

GAZDASÁGBA kovácsot keres. Tagányi gazdasága, Curtici. Érdeklőni: Arad, Frouj Necunoscut-utca 24. szám, Tagányi István. (2814)

VALÓDI perzsabunda sürgősen eladó. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-utca 4. szám. (2815)

SZAVATOLTAN tiszta lószőrmatraccok, kitűnő állapotban, eladók. Arad, Serban Voda-utca 7. szám. (2816)

ONALLÓAN dolgozó vasajólányokat alkalmazok. Damian-szálon, Arad, Földes-palota. (2817)

ÉRTÉSEKIZETT, komoly urileányt gyakorolnak alkalmaz Földes gyógy-szertára, Arad. (2819)

VENNEK szép és finom, nagy-méretű utazóbőröndöt. Cimeket „Jó állapot” jellegére a timişoara kiadóba kérek. (7984)

LISZTA, utcai lakás munkába járó szonád házaspárnak kiadó. Freidorful-mou, XV-utca 23. (7985)

ÖTVENÉVEN felüli, megbízható takarítónő, kis háztartásban alkalmazást talál. Timişoara III., Iosif Gál-utca 5., II. em. 6. (7986)

18 SZEMÉLYES damaszt-aszalterítő, áttöréssel, olesón eladó. Megtekinthető: Feri Stefinél, Timişoara IV., Regele Ferdinand-körút 4. (7989)

ELSŐRENDE háziabéd kapható uriházban és házon kívül. Felvilágosítást ad Deutschné, Timişoara, távbeszélő 27-52. Ugyanott evőeszközt és kettős alakokra függőnyt vesznek. (7987)

VÁLLALOK ruha-javítást házalknál és áthiton is Beresnő, Timişoara III., Zaharina-utca 6. (7990)

CSAKIS kifogástalan pianót keresek bérbre, nem gyakorlati célból. Ajánlatokat kérek: Timişoara, távbeszélő 18-28, délelőtt 8-10 óra között. (7991)

MEGBIZHATÓ, jobb lány elmenne dél-előttre, vagy délutánra gyermek mellé. Timişoara IV., Vacarescu-utca 10. fél-emelet 6. (7992)

KOMBINÁLT sarga szekrény, asztal 4 székkel, kis íróasztal karosszékkel, eladó. Timişoara IV., Ion Ghica-utca 4., II. em. 5. (7980)

ELADÓ rózsaszínű gyermekágy, sodronyos ágy, ajtó, ablak, ajtóráma, tanulópad, fagyaltgép, fűvágógép, egybeír faragott (bjondol)-rámák és egy baba szoba. Timişoara I., Plato-utca 6. Kra-ver-gyár közelében. (7997)

NATRONZSÁKOK a következő méretekben kaphatók: 60/98 cm. 4-szeres 50-60 kg. súlyban lisztnak 60/125 cm 4-szeres 75-80 kg. súlyban lisztnak azonnali szállításra. Natronzsákok cukornak, cementnek, szójának stb. a következő mértékben kaphatók: 46,5/80 3-szoros, 46,5/100 4-szeres, 50/87 3-szoros. Rendelésre kapható „Velina” cég-nél, Timişoara I., Diaconovici Loga-körút 34. (7976)

BEJÁRONÓT, vagy mindenest lányt azonnalra felfogadok. Timişoara, III., Corbului-utca, 13. (5342)

KERESEK különbéjárót butorozott szobát, fürdőszoba-használattal, esetleg teljes ellátással. Ajánlatokat „Csendes környezet” jellegére a timişoara kiadóba kérek. (6000)

KERESEK azonnalra szépen butorozott, különbéjárót szobát, Belvárosban, vagy Józsefvárosban. Ajánlatokat kérek „Ar nem számít” jellegére a timişoara kiadóba. (5340)

KONYHABUTOR, korszerűt, kisebb háztartáshoz, alkalmi áron vennék, 15-18.000-ig. Ajánlatot K. S. címére a timişoara-temesvári kiadóba kérek. (7000)

HÁLÓSZOBA korszerűt, dió furniros, használt de kifogástalan állapotú, eladó. Timişoara, II., Balas-utca, 18., udvarban balra, második ajtó. (5343)

A BEIRATÁS megkezdődött az országos szabászati iskola (szabászati akadémia) minden szakosztályába. Női-, férfi-ruhátárak, fehérneműek, divattervezés, stb. Beiratás: az erdélyi és bánági igazgatóság-nál. Timişoara I., Unirii-ter 5. (8049)

FORUM-MOZI, Arad. Távb. 20-10

Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor.
Ma bemutató. Az év legkacagatóbbi vigátéka.

Macario a törvényeséken

Ezen a filmen többet kacag, mint egy Stan és Bran vagy Pat és Pa a chon-téle filmen.

HEVERŐ (szélong) kifogástalan állapotú eladó. Timişoara, II., Balas-utca, 18. udvarban balra, második ajtó. (5345)

KONYHABUTOR használt állapotú eladó. Timişoara, II., Balas-utca, 18. udvarban balra, második ajtó. (5344)

BŐRCIPŐ talpálását sarokjavítását kacsukkal, maximális áron vállalja: Arena gumipar, Timişoara IV., a Traian-híddal szemben. (7955)

ELADÓ kifogástalan állapotú, marha-, valamint disznóbőrönből készült utifáska. Timişoara II., Dacilor-utca 10., 12. ajtó. (7931)

VALÓDI perzsabunda szkunksz gallérral eladó. Megtekinthető: Gimpel József szűcs-nél, Timişoara, IV. Vacarescu-utca. (7916)

KIFOGASTALAN állapotú, tiszta gyanju kosztüm, közép-termetű alakra, eladó. Timişoara, IV. Bonaz-utca 13., Freimad, délután 2-3 közt. (7988)

CORSO-MOZI, Arad

Ma bemutató smét egy grandiózus film telítve kelet misziikumával és izgalmaival.

A bronz őrszem

Fo-co Giachetti, Dorris Duranti alak-á-ával. Előadások 3, 5, 7, 9 kor

ELADÓ 3 meg 1 lámpás rádió. Arad, Eminescu-utca 27. szám. (2818)

GYERMEKTELEN házba, 3 tagú családhoz, ugyes bejárónőt alkalmazok. Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezni Regina Maria-körút 18. szám, 5. ajtó. (2820)

ELADÓ kombinált háló-uriszoba-berendezés a legkorszerűbb kivitelben. Schre-ber butorgyárban. Timişoara III., Pomburescu-utca 110. (7981)

JÓ állapotban lévő 6-os vagy 7-es számú körkötőgépet keresek megvételre. VogeI, Timişoara IV., Budai Deleanu-utca 16. (7993)

DIVATOS, nagyon szép hálószoba-beberendezés eladó. Timişoara IV., Ion Ghica-utca 4., II. em. 5. (7979)

NÉMETNYELVŰ oktató, jól bevált módszerrel, gyors eredményel, egyenként és csoportban is. Gyermekeknek különleges módszer. Timişoara I., Regele Mihai-körút 6., II. em 11. (7996)

BURGONYAFŐZŐ kazánt veszek. Timişoara III., Doja-utca 22. (7994)

ELVESZETT 2-án, szombaton délután, 6-8 óra közt, aranykarkötő, két kővel. Kérem a megtalálót, adja át a Lázár-féle újjetben, Timişoara III., Odobescu-utca 2., ahol illő jutalmat kap. (7995)

Folyóiratunk a
HAVI SZEMLE
Megrendelhető:
ARAD, Str. Bratianu No. 2-4